

TIP VE DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRENME STİLLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

A COMPARISON OF STUDENTS' LEARNING STYLES OF MEDICINE AND DENTISTRY FACULTY

Yrd. Doç. Dr. Fatih KAZANCI *

Doç. Dr. Hasan Basri MEMDUHOĞLU ***

Yük. L. Öğr. Emine Esra KAZANCI **

Yrd. Doç. Dr. Şükran SEVİMLİ ****

Makale Kodu/Article code: 1243

Makale Gönderilme tarihi: 25.07.2013

Kabul Tarihi: 22.10.2013

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın amacı, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp ve Diş Hekimliği Fakültesi birinci sınıf öğrencilerinin öğrenme stillerinin karşılaştırılması olarak incelenmesidir.

Bireyler ve Yöntem: İlişkisel tarama modelindeki bu araştırmanın çalışma grubunu 45'i Tıp, 45'i ise Diş Hekimliği Fakültesi'nde öğrenim gören toplam 90 birinci sınıf öğrencisi oluşturdu. Araştırmanın verileri "Kolb Öğrenme Stilleri Envanteri" aracılığıyla toplandı.

Bulgular: Çalışmaya dâhil edilen öğrencilerin öğrenme stillerinin dağılımı incelendiğinde; Tıp Fakültesi birinci sınıf öğrencilerinin %44,4'ünün Özümseyen, %31,1'inin Ayrıştırıcı, %15,6'sının Değiştiren ve %8,9'unun Yerleştiren grupta olduğu gözlenirken, Diş Hekimliği Fakültesi birinci sınıf öğrencilerinin ise %57,8'inin Özümseyen, %20'sinin Ayrıştırıcı, %20'sinin Değiştiren ve %2,2'sinin Yerleştiren grupta yer aldığı görüldü. Öğrenme stillerinin dağılımında her iki fakülte öğrencileri benzer oranlara sahip oldukları, ayrıca gruplar arasında cinsiyet bakımından istatistiksel bir farklılık olmadığı belirlendi.

Sonuç: Bu çalışmanın sonuçlarına göre Tıp ve Diş Hekimliği Fakültelerindeki birinci sınıf öğrencileri benzer öğrenme stillerine sahiptir ve tercih edilen öğrenme stili cinsiyet faktöründen etkilenmemektedir. Hem teorik ve pratik eğitimin yoğun hem de ilk yıllarda aldıkları bazı derslerin benzer olduğu her iki grupta yer alan öğrencilerin öğrenme stillerine göre uygulanacak eğitim programları daha yararlı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Öğrenme, Öğrenme Stilleri, Kolb Öğrenme Stilleri, Tıp, Diş Hekimliği.

ABSTRACT

Aim: The aim of this study was to comparatively investigate the learning styles of first-year students at Faculty of Medicine and Faculty of Dentistry, University of Yüzüncü Yıl.

Subjects and Methods: In this relational model research, the sample comprised 45 students from the Faculty of Medicine and 45 students from the Faculty of Dentistry for a total of 90 first-year students. The data of this study was collected by "Kolb Learning Style Inventory".

Results: When we examine the distribution of learning styles of the students included in this study, it was observed 44.4%, 31.1%, 15.6%, and 8.9% among the first-class students of the Faculty of Medicine while it was 57.8%, 20%, 20%, and 2.2% among the first-class students of Faculty of Dentistry for Assimilators, Convergents, Divergers, and Accommodators groups, respectively. The distribution of learning styles of students had similar proportions both in two faculties. Also, no statistically significant difference was observed between the two groups in terms of gender.

Conclusion: According to the results of this study, first-year students of the Faculties of Medicine and Dentistry have similar learning styles and the preferred learning style is not be affected by gender factors. Training programs based on students' learning styles will be more useful for two groups in those there are intensive theoretical and practical training as well as some similar courses in the first year.

Keywords: Learning, Learning Styles, Kolb Learning Styles, Medicine, Dentistry.

*Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Ortodonti Anabilim Dalı, Diş Hekimliği Fakültesi, Van

**Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Van

***Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Fakültesi, Van

****Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı, Tıp Fakültesi, Van

GİRİŞ

Öğrenme yeteneği, insanı diğer canlılardan ayıran temel özelliklerin başında gelir. İnsanın nasıl öğrendiği uzun yıllardır araştırılmakta ve çeşitli kuramlarla açıklanmaya çalışılmaktadır. Her insanın öğrenirken kullandığı kendine özgü bir yol ve yöntem vardır.¹ Öğrenme stili olarak adlandırılan bu kavram ilk kez 1960 yılında "Rita Dunn" tarafından ortaya atılmıştır.²

Öğrenme sürecinde her insanın öncelikle kullandığı farklı türden yol ve yöntemler bulunmaktadır. Kişilere göre farklılıklar gösteren bu öğrenme biçimi o bireyin öğrenme stili olarak görülür. Öğrenme stilleri, bireylerin bilgiyi alma ve işleme basamaklarında izledikleri bir tür yol olarak tanımlanabilir. Öğrenme stili, öğrenenlerin öğrenme ortamlarında algılama, karşılıklı etkileşme ve tepki verme tarzlarında belli bir dereceye kadar değişmeyen psikolojik, bilişsel ve duyuşsal belirleyiciler olarak kullandıkları davranış özellikleridir.³ Bazı araştırmacılara göre öğrenme stili bireyin imzası gibi olup, öğrenme ortamının bilimsel yöntemlere göre seçilmesine ve düzenlenmesine önemli katkı sağlar.⁴

Öğrencilerin öğrenme stillerine uygun bir öğretim sürecinin, onların öğretime karşı olumlu tutum geliştirmeleri, daha etkili öğrenme gerçekleştirmeleri ve akademik başarılarının artması üzerinde doğrudan etkisinin olduğu belirtilmektedir.⁵ Öğrenme stilleri dikkate alınarak yürütülen öğrenme-öğretme sürecinde, öğrencilerin gerçek olayları daha iyi algılayacakları, öğrenme-öğretme sürecinden etkili bir şekilde yararlanacakları, neyi-nasıl öğreneceklerini bilecekleri ve öğrendikleri bilgileri uygun şartlarda kullanabilecekleri, yüksek düzeyde güdülenecekleri, öğretmenlerin etkili araç-gereç ve yöntemleri seçebilecekleri vurgulanmaktadır.⁶⁻⁹

Bireylerin öğrenme stilini değerlendirmek öğretim-öğrenme süreci için oldukça önemlidir. Öğrencilerin öğrenme stillerinin belirlenmesi ile elde edilen bilgiler, düzenlenecek öğrenme-öğretme ortamlarında nasıl bir yöntem geliştirileceği konusunda eğitimcilere yardımcı olabilir.¹ Eğer bireylerin öğrenme stillerinin ne olduğu belirlenirse, bireylerin nasıl öğrendiği ve nasıl bir öğretim tasarımı uygulanması gerektiği daha kolay anlaşılabilir. Böylece öğretmen öncelikle kendisi için, sonra da öğrenciler için buna uygun öğretim ortamları oluşturabilir.¹⁰

Günümüze kadar pek çok araştırmacı tarafından farklı öğrenme stilleri tanımlanmış ve bunları belirlemeye yönelik farklı ölçekler geliştirilmiştir.¹¹ Bu sınıflamalar arasında Kolb'un öğrenme stili modeli yaygın şekilde kullanılmış ve pek çok alanda Kolb'un Öğrenme Stilleri Envanteri de en çok tercih edilen ölçeklerden biri olmuştur.^{1,12,13}

Kolb Öğrenme Stilleri Envanteri, kapsamlı bir yaşantısal öğrenme ve gelişim kuramı temeline dayalı olarak eğitimde kullanılmıştır. Bu kuram, öğrenme sürecinin dört biçiminin birbirine göre derecesini ve genellenebilen yönelim farklılıklarını ortaya koymaktadır. Dört aşamadan oluşan döngüsel öğrenme sürecinde somut yaşantı, gözlem ve yansıtma için temel oluşturmaktadır. Bu gözlemler, sonuç çıkarılabilecek yeni uygulamalar aracılığıyla teorilere benzetilir. Bu uygulamalar, yeni yaşantılar oluşturmak için rehber olarak hizmet eder. Böylece, döngü oluşturulmuş olur. Etkili bir öğrenen olmak, iki karşıt kutuptaki becerileri göstermeyi gerektirir.¹⁴

Kolb, bireylerin dört farklı öğrenme yolunu kullanarak öğrendiklerini ve bu dört yolun birbiri ile ilişkili bir şekilde bireyde mevcut olabileceğini belirtmektedir.¹ Bu yollar sırası ile şunlardır:

Somut Yaşantı (Hissederek Öğrenme): Bu yolla öğrenen kişiler; yeni görüşlere açık, sezgilerine dayanarak karar verme eğiliminde, kişilere ve hissedilenlere karşı duyarlılıkları oldukça gelişmiş olan bireylerdir.

Yansıtıcı Gözlem (İzleyerek Öğrenme): Bu bireyler olay ve olguların temelindeki düşüncüyü anlama çabasıdadır. Ayrıca öğrenilen konu ve gözlemleri arasında düşünerek farklı bakış açıları geliştirebilen kişilerdir. Bu bireylerde neden ve niçin önemli sorulardır.

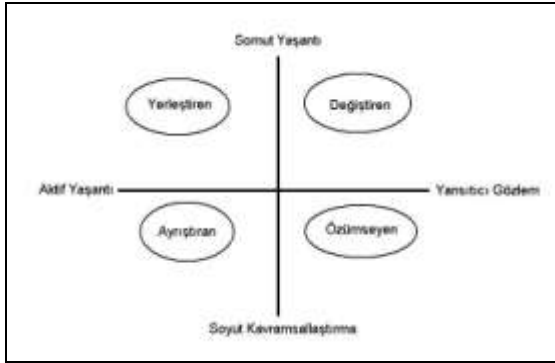
Soyut Kavramsallaştırma (Düşünerek Öğrenme): Bu bireylerde mantık yürütme, düşünce ve kavramlar üzerine odaklanma önem kazanmaktadır. Bu bireyler nasıl sorusunun cevabını arayıp bilginin sıralı ve mantıklı olarak sunulmasını isterler.

Aktif Yaşantı (Yaparak Öğrenme): Bu bireyler başladıkları işi bitiren, hedefe ulaşmayı seven ve daha çok uygulamaya dayalı öğrenmeyi tercih eden kişilerdir.

Kolb, bireylerin yukarıda anlatılan öğrenme yollarına göre öğrenme stillerini Şekil 1'de gösterildiği gibi tarif etmektedir. Kişinin öğrenme stili, yukarıda anlatılan dört öğrenme yolunun bir bileşenidir. Somut Yaşantı ve Yansıtıcı Gözlem öğrenme yollarının bileşeni

"Değiştiren", Yansıtıcı Gözlem ve Soyut Kavramsallaştırma yollarının bileşeni "Özümseyen"; Soyut Kavramsallaştırma ve Aktif Yaşantı yollarının bileşeni "Ayrıştırılan" ve Somut Yaşantı ile Aktif Yaşantı yollarının bileşenleri de "Yerleştiren" öğrenme stildir.

Şekil 1: Kolb'un Öğrenme Stilleri Modeli

Sözü edilen öğrenme stillerinin temel özellikleri ve her bireyin bu stillere uygun öğrenme yaşantısı ilişkisi şöyledir:^{1,4}

1.Tip Öğrenenler-Değiştiren Öğrenci: Bu stil, Somut Yaşantı (hissederek) ve Yansıtıcı Gözlemin (izleyerek) bileşenidir. Bu öğrenme stiline sahip bireyler, somut durumlara çok farklı açılardan bakarlar, beyin fırtınasında olduğu gibi fikirleri ilişkilendirme konusunda yeteneklidirler. Bunların kültürel ilgileri yoğundur ve düşünceleri biçimlendirirken kendi duygu ve düşüncelerini göz önüne alırlar. Öğrenme etkinliklerinde bireysel çalışmayı tercih eden bu bireylerin, belirleyici sorusu "Niçin?" dir. Bu tür öğrenenlere, öğretmenler motive eden biri olarak yardım etmelidir.

2.Tip Öğrenenler-Özümseyen Öğrenci: Soyut Kavramsallaştırma (düşünerek) ve Yansıtıcı Gözlemin (izleyerek) bileşeni olan özümseyen öğrenme stiline sahip bireylerin en önemli özellikleri değer ve anlamların farkında olma, bir şeyler öğrenirken soyut kavramlar ve fikirler üzerinde odaklanmadır. Bu tür öğrenenlerin belirleyici sorusu "Nedir?" sorusudur. Bu öğrenme stiline sahip bireylere öğretim yapan kişinin, etkili olmak için, uzman olarak görev yapması gerekmektedir".

3.Tip Öğrenenler-Ayrıştırılan Öğrenci: Ayrıştırılan Öğrenme Stili Soyut Kavramsallaştırma (düşünerek) ve Aktif Yaşantının (yaparak) bileşeni oluşturmaktadır. Problem çözme, karar verme,

fikirlerin mantıksal ve sistematik planlanması, bu öğrenme stiline sahip bireylerin belli başlı özellikleridir. Bu bireyler sosyal ve kişisel etkinlikler yerine teknik sorunlarla uğraşmayı tercih etmektedirler. Ayrıştırılan bireyler, detaylara önem verirler, parçalardan hareketle bütünü anlamaya çalışırlar. Bu tür öğrenmeyi tercih edenlerin "Nasıl?" belirleyici sorusudur. Öğretmen etkili olmak için bir antrenör gibi görev yapmalıdır".

4.Tip Öğrenenler-Yerleştiren Öğrenci:

Somut Yaşantı ve Aktif Yaşantı öğrenme biçimi içerisinde yer almaktadır. Planlama yapma, kararları yürütme ve yeni deneyimler içinde yer alma belli başlı özellikleridir. Öğrenme durumunda bireyler açık fikirli ve değişmelere karşı kolaylıkla uyum sağlarlar. Yapararak ve hissederek öğrenme söz konusudur. Araştırarak, bir şeyleri keşfederek öğrenmekten hoşlanırlar. Diğer bir deyişle, uygulamaya ve keşfetmeye dayalı öğrenmeyi tercih ederler. Bu tipin belirleyici sorusu; "Eğer ise ne olacak?" şeklindedir. Öğretici etkili olmak için, kendi kendilerine bir şeyleri keşfetmelerini sağlamak üzere öğrencilere en üst düzeyde fırsatlar sağlamalı ve kendi kenara çekilmelidir".

Son yıllarda sağlık alanında öğrenme stillerine yönelik konular araştırmacıların dikkatini çekmeye başlamıştır. Literatürde bu alanda yapılan çalışmalar incelendiğinde; Diyetisyenlik, Hemşirelik, Eczacılık ve Tıp Fakültesi öğrencileri ve/veya asistanlarının öğrenme stillerinin belirlenmesi amacıyla yapılmış çalışmaların olduğu gözlenmiştir.^{2,12,15-18} Fakat Diş Hekimliği öğrencileri ile asistanlarının öğrenme stilleri ile ilgili az sayıda çalışmaya rastlanmıştır.¹⁹⁻²¹ Ülkemizde yapılan çalışmalar incelendiğinde Tıp Fakültelerinde eğitim alan öğrencilerin öğrenme stillerini belirlemek amacıyla yapılmış çalışmalar mevcut iken^{22,23} benzer bir eğitimin verildiği Diş Hekimliği Fakültesi öğrencilerinin öğrenme stillerini inceleyen herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Bu çalışmanın amacı, Tıp Fakültesi öğrencileri ile Diş Hekimliği Fakültesi öğrencilerinin öğrenme stillerinin belirlenmesi ve karşılaştırılmasıdır. Bu genel amaca ulaşmak üzere aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Tıp Fakültesi ve Diş Hekimliği Fakültesi öğrencilerinin öğrenme stilleri nasıldır?

2. Öğrencilerin öğrenme stilleri ile öğrenim gördükleri fakülte, cinsiyet gibi değişkenleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

BİREYLER VE YÖNTEM

Bu çalışma, ilişki tarama modelindedir. Araştırmanın çalışma grubunu Yüzüncü Yıl Üniversitesi'nde 2012-2013 eğitim-öğretim yılında birinci sınıf olarak eğitim gören 45'i Tıp Fakültesi, 45'i ise Diş Hekimliği Fakültesi öğrencisi toplam 90 birey oluşturdu.

Öğrencilerin öğrenme stillerini belirlemek amacıyla Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik çalışması Aşkar ve Akkoyunlu¹ tarafından yapılmış "Kolb Öğrenme Stilleri Envanteri" kullanıldı ve öğrencilerin demografik özelliklerini belirlemek amacıyla hazırlanan bir anket uygulandı. Verilerin dağılımında cinsiyet ve fakülteler açısından istatistiksel olarak ilişki olup olmadığı Ki Kare analizi ile değerlendirildi. İstatistiksel anlamlılık düzeyi olarak $p < 0,05$ esas alındı.

BULGULAR

Bulgular kişisel değişkenlere ilişkin bulgular ve öğrencilerin öğrenme stillerine ilişkin bulgular başlıkları altında verilmiştir.

Kişisel Değişkenlere İlişkin Bulgular:

Araştırmaya katılanlara ilişkin bazı bilgiler, betimsel istatistikler ve öğrenim gördükleri fakülte ile bazı kişisel değişkenler arasındaki ilişkilere ilişkin Ki Kare analiz sonuçları Tablo 1'de verildi.

Tablo 1'de görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğrenciler arasında toplamda kız ve erkek oranı birbirine yakındı. Ancak Tıp Fakültesi öğrencileri arasında erkek oranı daha yüksek iken (%55,6); Diş Hekimliği Fakültesi öğrencileri arasında kızların oranı yüksekti (%60). Analiz sonuçlarına göre öğrencilerin öğrenim gördükleri fakülte ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmadı ($X^2=2,182$; $P>0,05$). Öğrencilerin yarıya yakını Anadolu Lisesi mezunudur. Diş Hekimliği Fakültesi öğrencilerinde Anadolu Lisesi mezun oranı daha yüksek iken (%62,2); Tıp Fakültesinde bu oran düşmektedir (%42,2). Öğrencilerin öğrenim gördükleri fakülte ile mezun oldukları lise türü arasındaki ilişki istatistiksel olarak anlamlı olmamakla birlikte ($X^2=9,346$; $P>0,05$) Diş Hekimliği Fakültesine daha çok Anadolu Lisesi mezunlarının yöneldiği görülürken, Fen Lisesi mezunlarının Tıp Fakültesine daha yüksek oranda yöneldiği görüldü.

Öğrenciler çok yüksek oranda öğrenim gördükleri fakülteleri kendileri tercih etmişlerdir

(%87,8). Bu oran Tıp Fakültesi öğrencileri arasında daha yüksekti. Kitap okuduğunu beyan edenler arasında Diş Hekimliği Fakültesi öğrencilerinin oranı daha yüksekti. Öğrencilerin yaklaşık dörtte üçü çeşitli sosyal etkinliklere katıldığını belirtmiştir ve bu oran iki fakülte öğrencileri için benzerdi. Öğrencilerin büyük çoğunluğu orta düzey sosyo-ekonomik koşullara sahip olduklarını beyan etmişlerdir ve bu oran her iki fakülte öğrencileri için benzerdi.

Bu sonuçlara göre öğrencilerin öğrenim gördükleri fakülte ile bu fakülteyi kendilerinin tercih edip etmemeleri ($X^2=2,589$; $P>0,05$), sosyal etkinliklere katılma durumları ($X^2=0,058$; $P>0,05$), kitap okuma alışkanlıkları ($X^2=2,411$; $P>0,05$) ve ailelerinin sosyo-ekonomik durumları ($X^2=0,114$; $P>0,05$) arasında anlamlı bir ilişki olmadığı tespit edildi. Öğrencilerin öğrenim gördükleri fakülte ile ikamet durumları istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulundu ($X^2=14,625$; $P<0,05$). Buna göre Diş Hekimliği Fakültesi öğrencileri diğer seçeneklerin yanında yüksek oranda resmi devlet yurdunu tercih ederken, Tıp Fakültesi öğrencileri devlet yurdu yerine arkadaşlarıyla özel evlerde ikamet etmektedirler.

Öğrencilerin Öğrenme Stillerine İlişkin Bulgular:

Her iki gruptaki öğrencilerin öğrenme stillerinin öğrenim gördükleri fakülte ve cinsiyet değişkenleriyle ilişkisine ilişkin bulgular Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2'de görüldüğü gibi araştırmaya katılan kız ve erkek öğrencilerin yarısından çoğu Özümseyen öğrenme stiline sahiptir. Fakülte değişkenine göre bakıldığında Diş Hekimliği Fakültesi öğrencilerinin büyük çoğunluğu (%57,8) Özümseyen öğrenme stiline sahiptir. Ayrıştırıcı ve Değiştiren öğrenme stiline sahip Diş Hekimliği Fakültesi öğrencilerin oranları eşit iken (%20), Yerleştiren öğrenme stiline sahip olanların oranı çok düşüktür (%2,2). Tıp Fakültesi öğrencilerinin de yarıya yakını (%44,4) Özümseyen öğrenme stiline sahipken, ikinci sıradaki Ayrıştırıcı öğrenme stiline sahip olanların oranı da %31,1 olarak bulundu. Doktor adayı öğrencilerin cinsiyet ve öğrenim gördükleri fakülte değişkenlerine göre öğrenme stillerinde görülen bu değişikliğin yapılan Ki Kare testi sonuçlarına göre istatistiksel olarak anlamlı olmadığı tespit edildi ($X^2=0,15$ ve $3,92$; $P>0,05$).

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Öğrencilere İlişkin Kişisel Bilgiler ve Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Fakülteler ile Kişisel Değişkenleri Arasındaki İlişkiye İlişkin Ki Kare Analiz Sonuçları

Demografik Özellikler		Toplam (N=90)		Diş Hekimliği Fakültesi (n=45)		Tıp Fakültesi (n=45)		Ki Kare	
		n	%	n	%	n	%	χ^2	P
Cinsiyet	Kız	47	52,2	27	60	20	44,4	2,182	0,205
	Erkek	43	47,8	18	40	25	55,6		
Mezun olunan Lise türü	Anadolu	47	52,2	28	62,2	19	42,2	9,346	0,053
	Anadolu Öğretmen	5	5,6	2	4,4	3	6,7		
	Fen	11	12,2	1	2,2	10	22,2		
	Normal	17	18,9	9	20	8	17,8		
Fakülte tercihi	Özel	10	11,1	5	11,1	5	11,1	2,589	0,197
	Kendi tercihi	79	87,8	37	82,2	42	93,3		
Kitap okuma alışkanlığı	Kendi tercihi değil	11	12,2	8	17,8	3	6,7	2,411	0,183
	Ayda en az 1 kitap	59	65,6	33	73,3	26	57,8		
Sosyal etkinlik	Hiç okumam	31	34,4	12	26,7	19	42,2	0,058	0,809
	Evet	67	74,4	34	75,6	33	73,3		
Sosyo-ekonomik durum	Hayır	23	25,6	11	24,4	12	26,7	0,114	0,944
	Düşük	15	16,7	8	17,8	7	15,6		
	Orta	54	60	27	60	27	60		
İkamet	Yüksek	21	23,3	10	22,2	11	24,4	14,625	0,006
	Ailem ile	12	13,3	7	15,6	5	11,1		
	Arkadaşlarıyla	18	20,0	3	6,7	15	33,3		
	Özel yurttta	33	36,7	17	37,8	16	35,6		
	Resmi yurttta	23	25,6	17	37,8	6	13,3		
Yalnız	4	4,4	1	2,2	3	6,7			

Tablo 2. Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Fakültelere ve Cinsiyetlerine Göre Öğrenme Stillерinin Dağılımı.

		Öğrenme Stilleri								Ki Kare	
		Ayrıştıran		Değiştiren		Özümseyen		Yerleştiren		χ^2	P
		n	%	n	%	n	%	n	%		
Cinsiyet	Kız (n=47)	8	17	12	25,5	24	51,1	3	6,4	0,15	0,985
	Erkek (n=43)	8	18,6	11	25,6	22	51,2	2	4,6		
Fakülte	Diş Hek. (n=45)	9	20	9	20	26	57,8	1	2,2	3,92	0,270
	Tıp (n=45)	14	31,1	7	15,6	20	44,4	4	8,9		

TARTIŞMA

Öğrenme stili kavramı insanların birbirlerinden farklı şekilde öğrendiklerini ortaya koymak amacı ile ortaya atılmıştır. Psikologlar uzun yıllardır öğrenme konusuna ilgi göstermiş, kişinin öğrenme stilini

belirlemeye yönelik pek çok çalışma yapılmış ve öğrenme stillerini belirlemeye yönelik bugüne kadar pek çok ölçek geliştirilmiştir.^{1,11,16-18,20} Ancak bu ölçekler arasında tıp eğitimi alan öğrenciler üzerinde literatürde en yaygın olarak kullanılan ölçeğin "Kolb

Öğrenme Stilleri Envanteri" olduğu gözlenmektedir.^{12,13} Bu nedenle araştırmamızda da öğrenme stillerinin belirlenmesinde bu ölçek tercih edilmiştir.

Tıp ve Diş Hekimliği Fakültelerinde öğrenim görmekte olan birinci sınıf öğrencilerinin öğrenme stillerini belirlemek amacıyla yapılan bu çalışmada, Diş Hekimliği Fakültesi öğrencileri ile Tıp Fakültesi öğrencilerinin genelde "Özümseyen" öğrenme stiline sahip oldukları bulgusu elde edilmiştir. Buna göre soyut kavramsallaştırma (düşünerek) ve yansıtıcı gözlemin (izleyerek) bileşeni olan Özümseyen öğrenme stiline sahip Tıp ve Diş Hekimliği Fakültesi öğrencilerinin değer ve anlamların farkında olma, bir şeyler öğrenirken soyut kavramlar ve fikirler üzerinde odaklanma özelliklerine sahip oldukları söylenebilir. Bu tür öğrenciler, genellikle belirleyici soruları olan "nedir?" sorusu doğrultusunda düşünerek ve gözleyerek anlamaya çalışırlar ve öğrenirler.

Bu bulgu bazı araştırma bulgularıyla örtüşürken bazı araştırma sonuçlarıyla çelişmektedir. Gürpınar ve ark.²³ Tıp Fakültesi öğrencilerinin çoğunlukla Özümseyen ve Ayrıştırıcı öğrenme stillerine sahip olduklarını belirlemişlerdir. Alcota ve ark.¹⁹ düşük not alan ve almayan Diş Hekimliği öğrencilerinin öğrenme stillerini Kolb'un Öğrenme Stili Envanteri ile inceledikleri çalışmalarında ise akademik başarısı düşük öğrencilerin çoğunluğunun Değiştiren öğrenme stiline, akademik başarısı yüksek öğrencilerin ise Özümseyen öğrenme stiline sahip olduklarını ortaya koymuşlardır. Hughes ve ark.²⁰ Ortodonti asistanlarının öğrenme stillerini Felder ve Solomon'ın Öğrenme Stili İndeksi ile inceledikleri çalışmalarında; genel olarak Ortodonti asistanlarının görsel öğrenciler olduklarını, algısal ve sıralı öğrenme stratejilerini tercih ettiklerini rapor etmişlerdir.

Bilindiği üzere, Tıp ve Diş Hekimliği Fakültelerinde eğitim uzun ve zorlu bir süreçtir. Derslerin önemli bir kısmının kalabalık amfilerde işlendiği ve pratik eğitimin usta-çırak ilişkisi ile verildiği bir eğitim programı yürütülmektedir. Bu nedenle eğitim programı içindeki etkinlikleri planlarken; öğrencilerin öğrenme stillerini bilmek ve buna uygun uygulamalara yer vermek, öğrencilerin kendi öğrenme stillerinin güçlü ve zayıf yönlerinin farkında olmalarını sağlamak ve öğrencilerin öğrenme stilleri konusunda eğiticileri bilgilendirmek eğitimin kalitesini arttırmada atılacak önemli adımlar olacaktır.^{2,23} Özümseyen öğrenme stiline sahip bu öğrencilere öğretim yapan

kimselerin, etkili olmak için, uzman olarak görev yapmaları, öğrencilerin öğrenme stilleri hakkında bilgi sahibi olmaları gerekmektedir.⁴

Bu araştırmada öğrencilerin cinsiyetleri ve öğrenim gördükleri fakülte ile öğrenme stilleri arasında bir ilişki olmadığı bulgusu elde edilmiştir. Başka bir ifadeyle her iki fakültede öğrenim gören öğrencilerin öğrenme stillerinin benzerlik gösterdiği bulgusuna ulaşılmıştır. İki fakülte öğrencilerinin öğrenme stilleri arasındaki bu benzerlik üzerinde, her iki öğrenci grubunun da benzer demografik ve kişisel özelliklere sahip olmalarının etkisi olduğu söylenebilir. Bu iki fakülteyi tercih eden adayların birbirine yakın akademik başarı diliminde yer aldıkları ve sınavlara hazırlık sürecinde aynı alanlara yoğunlaşarak hazırlandıkları söylenebilir. Ayrıca Tıp ve Diş Hekimliği, hem alan ve meslek özellikleri itibarıyla hem de eğitim süreci ve uygulama koşulları bakımından da benzerlikler taşır. Tüm bu faktörler, iki fakülte öğrencileri arasındaki öğrenme stili benzerliğinin nedenleri olarak değerlendirilebilir.

SONUÇ

Eğitim sırasında öğrencilerin öğrenme stillerini ve bu öğrenme stillerinin özelliklerini bilmek eğiticiler için son derece yararlı ve gerekli bir bilgidir. Günümüzde sağlık alanında yüksek eğitim veren fakültelerin eğitim yapılanmalarında değişiklikler olmaktadır. Kürsü derslerinin hâkim olduğu, öğrencinin pasif durumda kaldığı sistemlerden, eğiticinin daha pasif olduğu öğrencinin eğitimin her aşamasına aktif olarak katıldığı öğrenci merkezli eğitim sistemlerine geçiş gözlenmektedir. Bu durum öğrencilerin öğrenme özelliklerinin tanınması ve bu özelliklerin göz önüne alınarak eğitim programlarının düzenlenmesi gerekliliğini doğurmaktadır.

KAYNAKLAR

1. Aşkar P, Akkoyunlu B. Kolb Öğrenme Stili Envanteri. Eğitim ve Bilim 1993;87:37-47.
2. Dunn R, Giannitti MC, Murray JB, Rossi I, Geisert G, Quinn P. Grouping students for instruction: effects of learning style on achievement and attitudes. J Soc Psycho 1990;130:485-94.

3. Keffe JW, Ferrel BG. Developing a defensible learning style paradigm. *Educational Leadership* 1990;48:57-61.
4. Çelik F, Şahin H. Beden eğitimi ve spor öğretmenliği öğretmen adaylarının cinsiyet ve öğrenim gördükleri sınıf düzeyleri bakımından öğrenme stillerinin incelenmesi (MAKÜ örneği). *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi* 2011;31:23-38.
5. Given Barbara K. Learning styles; a synthesized model. *Journal of Accelerated Learning and Teaching* 1996;21:11-44.
6. Bilgin İ, Durmuş S. Öğrenme stilleri ile öğrenci başarısı arasındaki ilişki üzerine karşılaştırmalı bir araştırma. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi* 2003;2:381-400.
7. Çağlayan HS, Taşkın Ö. Beden eğitimi ve spor yüksekokulu sınavına başvuran aday öğrencilerin öğrenme biçimlerinin incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 2009;20: 199-212.
8. Cavanagh SJ, Hogan K, Ramgopal T. The assessment of student nurse learning styles using the Kolb learning styles inventory. *Nurse Education Today* 1995;15:177-83.
9. Claxton CS. Learning style, minority students and effective education. *Journal of Development Education* 1990;14:8-35.
10. Babadoğan, C. Öğretim stili odaklı ders tasarısı geliştirme. *Milli Eğitim Dergisi* 2000;147:61-3.
11. Budakoğlu İ, Babadoğan C. 1998-2008 Yılları Arasında Sağlık Alanında Eğitim Gören Öğrencilere Yapılan Öğrenme Stil Çalışmalarında Kullanılan Ölçekler. *Tıp Eğitimi Dünyası* 2011;30:17-28.
12. Federico P. Learning styles and student attitudes toward various aspects of network-based instruction. *Computers in Human Behavior* 2000;16:359-79.
13. Thompson JA, Bing-You RG. Physicians' Reactions to Learning Style and Personality Type Inventories. *Medical Teacher* 1998;20:10-5.
14. De Bello TC. Comparison of eleven major learning styles models: variables, appropriate populations, validity of instrumentation and the research behind them. *Journal of Reading, Writing, and Learning Disabilities* 1990;6:203-22.
15. Slater JA, Lujan HL, DiCarlo SE. Does gender influence learning style preferences of first-year medical students? *Adv Physiol Educ* 2007;31:336-42.
16. Engels PT, de Gara C. Learning styles of medical students, general surgery residents, and general surgeons: implications for surgical education. *BMC Med Educ* 2010;10:51.
17. Zoghi M, Brown T, Williams B, Roller L, Jaberzadeh S, Palermo C et al. Learning style preferences of Australian health science students. *J Allied Health* 2010;39:95-103.
18. D'Amore A, James S, Mitchell EK. Learning styles of first-year undergraduate nursing and midwifery students: a cross-sectional survey utilising the Kolb Learning Style Inventory. *Nurse Educ Today* 2012;32:506-15.
19. Alcota M, Munoz A, Gonzalez FE. Diverse and participative learning methodologies: a remedial teaching intervention for low marks dental students in Chile. *J Dent Educ* 2011;75:1390-5.
20. Hughes JM, Fallis DW, Peel JL, Murchison DF. Learning styles of orthodontic residents. *J Dent Educ* 2009;73:319-27.
21. Rosenberg MB. Learning style analysis among oral and maxillofacial surgeons. *J Oral Maxillofac Surg* 1991;49:1328-30; discussion 1331.
22. Koşan A, Demirören M, Kemahlı S, Palaoglu Ö, Ayhan. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesinde Tıp Eğitimine Başlayan Öğrencilerin Öğrenme Stilleri. *Tıp Eğitimi Dünyası* 2007; 25: 1-9.
23. Gürpınar E, Batı H, Tetik C. Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Öğrenme Stillerinin Belirlenmesi. *Tıp Eğitimi Dünyası* 2011;32:18-29.

Yazışma Adresi:

Yrd. Doç. Dr. Fatih KAZANCI
Ortodonti Anabilim Dalı
Dış Hekimliği Fakültesi
Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Van, TÜRKİYE
dtkazanci@yahoo.com

